

5

TRAVMA - BİLGİLENDİRİLMİŞ BAKIM: HERKESİ TEDAVİ ETMEK

Diane L. Miller

Çeviri: Dr. Naciye Kara Baba

Travma, kişinin fiziksel, psikolojik, sosyal ve ruhsal refahı üzerinde kalıcı olumsuz etkilere sahiptir. Fiziksel sağlık, davranışsal sağlık, öğrenme yeteneği ve ilişkiler de dahil olmak üzere bir kişinin hayatının her yönünü etkiler. Travma yaşamın ne kadar erken döneminde görülürse o kadar ağır zararlar sonuçlanabilir (Blanche, 2012; Machtinger et al., 2015; Reeves & Humphreys, 2017; Stokes et al., 2017). Adli hemşireler olarak, travmadan kurtulanların korunmasız olduklarını ve kültürel açıdan yetkin, cinsiyetten bağımsız, toparlanmaya yönelik bakım sağlamamız gerektiğinin farkında olmalıyız. Travma- bilgilendirilmiş bakım (Trauma-Informed Care=TIC), geçmiş travmatik olayların, mevcut davranışları ve başa çıkma mekanizmalarını nasıl etkileyebileceğini düşünerek ve anlamaya çalışarak tüm kişiyi tedavi etmek anlamına gelir. Bir kişinin yaşadığı deneyimlerin karmaşıklığını, kişinin aldığı kararlar ve yaptığı seçimlerin bir parçası olduğunu bilmeliyiz. TIC bize büyük resmi “görmek” için yardım eder. Mağdurun travmatik olaylara her zaman beklediğimiz gibi tepki vermediğini ve davranmadığını anlamamıza yardım eder. Genellikle travmatik reaksiyonların anormal durumlara normal reaksiyonlar olduğu söylenir (Withers, 2017).

mek ve hastalara bakarken ortaya çıkabilecek karmaşık ve zorlayıcı duygularla başa çıkmak için bir yere ihtiyaç duyarlar. (Stokes et al., 2017).

İLERİYE DÖNÜK YOL

Travma toplumumuzda yaygın bir olaydır. Doğal afetlerin mağdurları hergün medya da yer bulmaktadır. Savaştan geri dönen gazilerimiz her gün beklenen ve gerçek yaşamı-tehdit eden olaylara maruz kaldılar. Travma ünlük yaşamımızda ve çalışma ortamımızda, büyük kazalar, okullara silahlı baskın ve işyeri ve sokakta şiddet gibi kanıtlarla mevcuttur. TIC, sağlık ve insani hizmet sağlayıcılarına, her hastaya yaşamlarının bir noktasında travma yaşayabilecekleri varsayımıyla yaklaşarak dönüştürücü olan uyarlanabilir bakım vermek için bir model sağlamaktadır. (Blanche, 2012; Bowen & Murshid, 2016; Machtinger et al., 2015; Stokes et al., 2017). TIC empati, merhamet, bakım ve anlayışla hastaların deneyimlerini biz yaşamış gibi paylaşmaktır. TIC hastalarımızı bütün karmaşıklıkları içinde, yardım almak için bizimle iletişime geçmiş “tüm insan” olarak görmemizi sağlayan bir mercektir.

SONUÇ

Herhangi bir sağlık tesisinde hastaların bakımına travma-bilgilenendirilmiş yaklaşımı ile yaklaşmak hemşire hizmetinin kritik bir yönüdür. Travma yaygın bir olaydır ve birçok insanı erken çocukluk çağından itibaren ileri yaşlarına kadar etkiler. Tıbbi ve ruhsal sağlık olarak travma etkilerini sergileseler dahi bütün hastalar bir travma geçmişini açıklamazlar. Bütün hastalara TIC yaklaşımını kolayca başlatabilecek olan hemşireler, hastalarla terapötik ve iyileştirici ilişkileri geliştirmede kilit kişilerdir.

Kaynaklar

- Blanch, A. (2012). *SAMHSA'S National Center for Trauma Informed Care: Changing communities, changing lives: Substance abuse and mental health services administration*. Rockville, MD: Substance Abuse and Mental Health Services Administration. Retrieved from [https://www.nasmhpd.org/sites/default/files/NCTIC_Marketing_Brochure_FINAL\(2\).pdf](https://www.nasmhpd.org/sites/default/files/NCTIC_Marketing_Brochure_FINAL(2).pdf)
- Bowen, E. A., & Murshid, S. M. (2016). Trauma-informed social policy: A conceptual framework for policy analysis and advocacy. *Perspectives from the Social Sciences*, 106(2), 223–229. doi:10.2105/AJPH.2015.302970
- Felitti, V. J. (2009). Adverse childhood experiences and adult health. *Academic Pediatrics*, 9, 131–132. doi:10.1016/j.acap.2009.03.001
- Machtinger, E. L., Cuca, Y. P., Khanna, N., Rose, C. D., & Kimberg, L. S. (2015). From treatment to healing: The promise of trauma-informed primary care. *Women's Health Issues*, 25(3), 193–197. doi:10.1016/j.whi.2015.03.008
- National Center for Injury Prevention and Control, Centers for Disease Control

- and Prevention. (2014). Child maltreatment: Facts at a glance. Retrieved from https://www.cdc.gov/violenceprevention/pdf/childmal_treatment-facts-at-a-glance.pdf
- National Center for Injury Prevention and Control, Centers for Disease Control and Prevention. (2017). Findings from the National Intimate Partner and Sexual Violence Survey. Retrieved from <https://www.cdc.gov/violenceprevention/pdf/NISVS-StateReportFactsheet.pdf>
- Reeves, E. A., & Humphreys, J. C. (2017). Describing the healthcare experiences and strategies of women survivors of violence. *Journal of Clinical Nursing*, 27, 1170–1182. doi:10.1111/jocn.14152
- Stokes, Y., Jacob, J. D., Gifford, W., Squires, J., & Vandyk, A. (2017). Exploring nurses' knowledge and experiences related to trauma-informed care. *Global Qualitative Nursing Research*, 4, 1–10. doi:10.1177/2333393617734510
- Wilson, C. (2013). More psychologists with training in trauma needed: Psychologists gather experts to develop a core competency model in trauma care. *Monitor on Psychology*, 44(8), 36. Retrieved from <http://www.apa.org/monitor/2013/09/index.aspx>